

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Prácticum	Código	652536017	
Titulación	Máster Universitario en Dirección, Xestión e Innovación de Institucións Escolares			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Espiñeira Bellon, Eva Maria	Correo electrónico	eva.espineira@udc.es	
Profesorado		Correo electrónico		
Web				
Descrición xeral	<p>O prácticum do máster leva consigo 150h de traballo, das cales 100h realízanse no centro educativo de prácticas e 50h dedícanse á elaboración da memoria de prácticas. Como norma xeral, o prácticum realízase no segundo cuatrimestre, pero pode adecuarse o horario ás necesidades e organización do centro.</p> <p>Previamente á incorporación dos/das estudantes no centro de prácticas, os/as estudantes deberán encher un compromiso de confidencialidade que entregarán ao equipo directivo do centro e ao titor/a da Facultade.</p> <p>Finalizadas as prácticas, o equipo directivo do centro avaliará aos/ás estudantes de acordo coa ficha de avaliación.</p> <p>Os/as estudantes elaborarán unha memoria que se axustará ao guion establecido.</p>			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non hai 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Traballos tutelados *Metodoloxías docentes que se modifican Na medida do posible o alumnado procurará incorporarse á práctica do equipo de dirección que se desenvolva no seu centro de destino de xeito virtual. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Realízase utilizando correo electrónico ou Microsoft Teams 4. Modificacións na avaliación No caso de disminuir ou perder a presencialidade no centro de Practicum, valorárase a necesidade de substituír a presenza no centro por un suposto práctico que prantexará o titor académico do alumno/a. *Observacións de avaliación: A Memoria de Practicum, complementarase, se fose preciso, co suposto práctico e o conxunto de ambas supoñerá o 100% da puntuación. Si o alumno/a ten a oportunidade de compartir as prácticas virtuais co equipo de dirección do seu centro, esta pode ser o obxecto da súa memoria de Practicum. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non hai</p>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A34	E34: Describir situacións que suceden nun centro docente en relación coa súa dirección.
A35	E35: Interpretar e analizar o modelo de dirección seguido nun centro docente.
B2	CB7: Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	CB8: Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	CB9: Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B6	G1: Analizar, organizar, xestionar e interpretar a información e a toma de decisións.
B7	G2: Facilitar a mediación, xestión e resolución de conflitos, fomentando a non violencia, a prevención da conflictividade e a convivencia.
B8	G3: Liderar e fomentar o traballo en equipo.
B9	G4: Xestionar o cambio e a innovación.
B10	G5: Organizar, xestionar e coordinar un centro docente.

B11	G6: Controlar e supervisar centros educativos.
B12	G7: Motivar a equipos de profesionais da educación.
B13	G8: Comunicar obxectivos e estratexias educativas.
B14	G9: Dirixir estratexicamente: planificar, implementar e avaliar plans e proxectos dos centros educativos.
B15	G10: Promover a formación do profesorado e a creación de redes de aprendizaxe colaborativo intra e interinstitucionais.
B16	G11: Integrar coñecementos e perspectivas para exercer a función directiva de maneira informada, xusta, crítica, comprometida, democrática, distribuída e solidaria.
B19	G14: Ensañar e avaliar formulacións de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover propostas de mellora en relación cos resultados obtidos.
B20	G15: Diseñar un proxecto de dirección.
C1	T1: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	T3: Empregar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercizo da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	T4: Desenvolverse para o exercizo dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero.
C6	T6: Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables.
C7	T7: Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social.
C8	T8: Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C9	T9: Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos.

Resultados da aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título		
<p>Ao terminar con éxito esta materia, o estudiantado será capaz de:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Apreciar o desenvolvemento da dirección nos centros docentes. -Interpretar o sucedido no centro docente en relación coas diferentes materias do mestrado. -Analizar o significado das experiencias da dirección dos centros docentes a nivel profesional. -Relatar a súa experiencia nunha memoria. 		AM34	BM2	CM1
		AM35	BM3	CM3
			BM4	CM4
			BM6	CM6
			BM7	CM7
			BM8	CM8
			BM9	CM9
			BM10	
			BM11	
			BM12	
			BM13	
			BM14	
			BM15	
			BM16	
			BM19	
			BM20	

Contidos	
Temas	Subtemas
Os contidos que se abordarán nos diferentes destinos de prácticas estarán básica e intimamente relacionados coa dirección, xestión e innovación de institucións escolares e as labores inherentes a elas.	Dirección, xestión e innovación de institucións escolares e as labores inherentes a elas.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Portafolios do alumno	A34 B2 B3 B4 B6 C1 C3 C4 C8 C9	0	34	34
Saídas de campo	A35 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B19 B20 C6 C7	100	0	100
Lecturas	B6 B16 C8	0	4	4
Seminario	A35 B3 B6 B16 C8	0	1	1
Análise de fontes documentais	A35 B3 B6 B16 C4 C8	0	10	10
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno	Consiste nunha memoria que o alumnado entregará contendo os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno no periodo de prácticas.
Saídas de campo	Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), etc.
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.
Seminario	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno Saídas de campo	Cada alumno/a contará cunha persoa titora no centro de prácticas e outro/a na Facultade.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A34 B2 B3 B4 B6 C1 C3 C4 C8 C9	Consiste nunha memoria que o alumnado entregará contendo os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno no periodo de prácticas.	60

Saídas de campo	A35 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B19 B20 C6 C7	Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), etc.	40
-----------------	---	---	----

Observacións avaliación

NOTA: A UDC

regula a matrícula

de estudantes a tempo parcial, criterios que tamén serán tidos

en conta polo profesorado, polo que será necesario que o alumnado con este tipo

de réxime de dedicación, o informe ao profesorado e concerten a maneira na que

se desenvolverá o seu proceso de ensino-aprendizaxe.

A oportunidade de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a

de xuño.

Aspectos a ter en conta:

- Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.

- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

- Será primordial e obrigatoria a corrección ortográfica (ortografía, acentuación e puntuación) gramatical e léxica nos traballos e exames realizados como condición imprescindible para superar a materia.

- No relativo á realización fraudulenta (plaxio) das probas de avaliación, a cualificación axustarase ao establecido no artigo 14.

4. Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario: "Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento".

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<p>Antúñez, S., Del Carmen, L. M., Imbernón, F., Parcerisa, A., & Zabala, A. (2005). Del proyecto educativo a la programación de aula. Barcelona: Graó.Apple, M. W. (1996). Política cultural y educación. Madrid: Morata.Apple, M. W., & Beane, J. A., (Comps),. (1997). Escuelas democráticas. Madrid: Morata.Bernstein, B. (1989). Clase y pedagogías visibles e invisibles. In J. Gimeno Sacristán & Á. Pérez Gómez (Eds.), La enseñanza: su teoría y su práctica (pp. 54-72). Madrid: Akal Universitaria.Bolívar, A. (2000). Los centros educativos como organizaciones que aprenden. Promesas y realidades. Madrid: La Muralla.Bruner, J. (1987). La importancia de la educación. Barcelona: Paidós.Coll, C., Martín, E., Mauri, T., Miras, M., Onrubia, J., Solé, I., et al. (1993). El constructivismo en el aula. Barcelona: Graó.Edwards, D., & Mercer, N. (1988). El conocimiento compartido: el desarrollo de la comprensión en el aula. Barcelona: Paidós.Fernández Enguita, M. (1999). La profesión docente y la comunidad escolar: crónica de un desencuentro. Madrid: Morata.Fernández Enguita, M. (2001). Educar en tiempos inciertos. Madrid: Morata.Fernández Pérez, M. (1994). Las tareas de la profesión de enseñar. Madrid: SXXI.Freire, P. (1985a). La naturaleza política de la educación. Barcelona: Paidós.Freire, P. (1985b). Pedagogía del oprimido. Madrid: Siglo XXI.Gimeno Sacristán, J. (1997). El currículum: una reflexión sobre la práctica. Madrid: Morata.Gimeno Sacristán, J., & Pérez Gómez, Á. I., (Comps),. (1997). Comprender y transformar la enseñanza. Madrid: Morata.Hargreaves, A. (1996). Profesorado, cultura y postmodernidad (cambian los tiempos, cambia el profesorado). Madrid: Morata.Hargreaves, A. (2003). Enseñar en la sociedad del conocimiento. Barcelona: Octaedro.Hernández, S., & Ventura, M. (1992). La organización del currículo por proyectos de trabajo. Barcelona: Graó.Jackson, P. W. (1996). La vida en las aulas. Madrid: Morata.Kemmis, S., & Mctaggart, R. (1996). Cómo planificar la investigación-acción. Barcelona: Laertes.Parra Ortiz, J. M. (2010). Manual de Didáctica de la Educación Infantil. Madrid: Gadeta Editorial.Perrenoud, P. (1996). La construcción del éxito y el fracaso escolar. Madrid: Morata.Rodicio García, M. L., & Iglesias-Cortizas, M. J. (2011). El acoso escolar. Diagnóstico y prevención. Madrid: Biblioteca Nueva.Sánchez Blanco, C. (1994a). El desarrollo de actitudes en Educación Infantil. Zaragoza: Edelvives.Sánchez Blanco, C. (1994b). La cooperación en Educación Infantil. A Coruña: Universidade da Coruña.Sánchez Blanco, C. (2000). Dilemas de la educación infantil. Vol. 1. Sevilla: MCEP.Sánchez Blanco, C. (2001). De la educación infantil y su crítica: Reforma, investigación e innovación y formación del profesorado. Vol. 2. Sevilla: MCEP.Sánchez Blanco, C. (2006). Violencia física y construcción de identidades: propuestas de reflexión crítica para las escuelas infantiles. Barcelona: Graó.Sánchez Blanco, C. (2009). Peleas y daños físicos en la educación infantil. Bos Aires: Miño y Dávila.Santos Guerra, M. Á. (1990). Hacer visible lo cotidiano: teoría y práctica de la evaluación cualitativa de los centros escolares. Madrid: Akal.Schön, D. A. (1992). La formación de profesionales reflexivos: hacia un nuevo diseño de la enseñanza y el aprendizaje en las profesiones. Barcelona: Paidós.Stainback, S., & Stainback, W. (2001). Aulas inclusivas: un nuevo modo de enfocar y vivir el currículo. Madrid: Narcea.Steinberg, S. R., & Kincheloe, J. L., (Comps),. (2000). Cultura infantil y multinacionales. Madrid: Morata.Stenhouse, L. (2003). Investigación y desarrollo del currículum. Madrid: Morata.Torres Santomé, J. (2001). Educación en tiempos de neoliberalismo. Madrid: Morata.Torres Santomé, J. (2005). El currículum oculto. Madrid: Morata.Torres Santomé, J. (2006a). Globalización e interdisciplinariedad: el currículum integrado. Madrid: Morata.Torres Santomé, J. (2006b). La desmotivación del profesorado. Madrid: Morata.Trillo, F., & Sanjurjo, L. (2008). Didáctica para profesores de a pie. Propuestas para comprender y mejorar la práctica. Rosario: Homo Sapiens.</p>
<p>Bibliografía complementaria</p>	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías